

zaaknummer: 696249
afdelingsnaam: BenO-Sociaal Domein
steller: Annette Keates
telefoonnummer: 0640599952
onderwerp: Beleidsregels en Verordening Werk en Inkomen

Voorstel

1. de Beleidsregels Gemeentelijk Minimabeleid Hilversum 2021 vast te stellen per 1 januari 2021
2. de Beleidsregels Verhaal en Terugvordering Hilversum 2021 vast te stellen per 1 januari 2021
3. de Beleidsregels Re-integratie en tegenprestatie Hilversum 2021 vast te stellen per 1 april 2021
4. de Raad voor te stellen de Verzamelverordening inkomensvoorzieningen Hilversum 2021 vast te stellen per 1 april 2021
5. het Raadsvoorstel Verzamelverordening inkomensvoorzieningen Hilversum 2021 ter advisering aan de Raad aan te melden bij de Raadscommissie
6. de Raad te informeren over de gewijzigde beleidsregels middels de bijgevoegde Raadsinformatiebrief

Inleiding

De huidige beleidsregels en verordening in het domein werk en inkomen moeten op een aantal punten worden aangepast. Voor de wijzigingen zijn een aantal verschillende aanleidingen. Deze zijn:

1. De Gemeenteraad heeft op 11 november 2020 de nieuwe begroting voor 2021 vastgesteld. Er zijn hierin een aantal keuzes gemaakt om besparingen te realiseren. Daarvoor moet beleid aangepast worden. Dit heeft consequenties voor de Beleidsregels Gemeentelijk Minimabeleid Hilversum 2020, de Beleidsregels Re-integratie en Tegenprestatie Hilversum 2016 en de Verordening inkomensvoorzieningen Hilversum 2016.
2. Per 1 januari 2021 gaat de nieuwe Wet Beslagvrije Voet in. Dit heeft consequenties voor de Beleidsregels Verhaal en Terugvordering Hilversum 2016.
3. Er heeft een evaluatie plaatsgevonden van de minimaregeling Tegemoetkoming Chronisch zieken en gehandicapten (bijlage 1). Op basis van de evaluatie wordt de beleidsregel aangepast. Deze valt onder de Beleidsregels Gemeentelijk Minimabeleid Hilversum 2020.

Nu we toch deze beleidsregels en verordening gaan aanpassen, nemen we meteen de tijd om deze na te lopen en waar nodig te actualiseren.

Omdat het gaat om wijzigingen in zowel beleidsregels (verantwoordelijkheid van het College) als een verordening (verantwoordelijkheid van de Gemeenteraad), is de bestuurlijke besluitvorming als volgt geregeld:

De beleidsregels worden vastgesteld door het college middels dit voorstel. De Raad wordt over het vaststellen van de beleidsregels geïnformeerd middels een Raadsinformatiebrief (bijlage 2). De verordening wordt in 2021 vastgesteld door de Gemeenteraad. In de bijlage bij dit voorstel zit ook het Raadsbesluit (bijlage 3) met daarin de verordening die aan de Raad zal worden voorgelegd. Daarbij hoort het Raadsvoorstel (bijlage 4), waarin wordt ingegaan op de argumenten en kanttekeningen over de verordening. De teksten in dit Collegevoorstel die over de verordening gaan, zijn één op één overgenomen in het Raadsvoorstel.

Er is advies gevraagd aan de Adviesraad Sociaal Domein en de Cliëntenraad Hilversum. De termijn daarvoor is zoals gebruikelijk zes weken. De beleidsregels zullen voordat de adviezen binnen zijn, moeten worden vastgesteld met het oog op de ingangsdatum van 1 januari 2021. Als het advies ertoe leidt dat er aanpassingen gedaan moeten worden in de beleidsregels, dan zullen ze opnieuw aan het college worden voorgelegd.

De adviezen en de reactie daarop van het College zullen worden bijgevoegd bij de vergaderstukken van de Commissievergadering waar de verordening besproken wordt.

Doel

De Gemeenteraad heeft op 11 november 2020 de begroting 2021 vastgesteld. Daarmee hebben zij de keuze gemaakt voor het afschaffen van premies voor mensen in de bijstand (uitstroompremie, premie deeltijdwerk en premie vrijwilligerswerk) en het verlagen van de inkomensgrenzen voor de Activeringsregeling en de Regeling Verduurzaming Huishoudens. Het afschaffen van de premies moet worden gewijzigd in de Verzamelverordening Inkomensvoorzieningen en in de Beleidsregels Re-integratie en Tegenprestatie. Het verlagen van de inkomensgrenzen moet worden gewijzigd in de Beleidsregels Gemeentelijk Minimabeleid.

De evaluatie van de Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten heeft geleid tot aanpassing van deze specifieke beleidsregel. Dit moet worden gewijzigd in de Beleidsregels Gemeentelijk Minimabeleid.

De wetwijziging beslagvrije voet zorgt voor een paar kleine aanpassingen in de Beleidsregels Verhaal en Terugvordering.

Per verordening/beleidsregel zal worden aangegeven wat de wijzigingen zijn:

Verzamelverordening Inkomensvoorzieningen Hilversum 2021 (bijlage 3)

Door de Gemeenteraad is besloten om de premies af te schaffen die worden verleend aan inwoners in de bijstand. Het gaat om de premies voor vrijwilligerswerk, voor deeltijdwerk en voor volledige uitstroom naar werk. Deze premies zijn vastgelegd in de Verzamelverordening inkomensvoorzieningen. In artikel 2.14. Premies en vergoedingen zijn deze premies geschrapt.

Nu de Verordening toch wordt aangepast zijn ook een aantal artikelen geactualiseerd:

- Artikel 2.17 inzake beschut werk is aangepast naar de huidige tekst van de Participatiewet;
- Hoofdstuk 6 inzake verrekening bestuurlijke boete bij recidive is doorgehaald, dit was gebaseerd op oude wetgeving die niet meer van toepassing is;
- Verwijzingen naar de oude afdeling Werk Inkomen en Zorg (WIZ) zijn geactualiseerd naar de huidige benaming 'Sociaal Plein';
- Artikel 7.1 lid 10 inzake tussentijdse beëindiging van het lidmaatschap van de Cliëntenraad is gewijzigd. Mede op verzoek van de Cliëntenraad eindigt het lidmaatschap niet automatisch in geval een lid niet meer tot de doelgroep behoort. Het is al moeilijk om leden te verkrijgen, dus een groot verloop is niet wenselijk. In plaats daarvan is opgenomen dat het lidmaatschap tussentijds wordt beëindigd in geval een lid niet meer woonachtig is in Hilversum.

Beleidsregels Gemeentelijk Minimabeleid Hilversum 2021 (bijlage 5)

Door de Gemeenteraad is besloten om de inkomensgrenzen voor twee minimaregelingen te verlagen van 130% van het wettelijk sociaal minimum naar 120%. Het gaat om de regeling Verduurzaming Huishoudens en de Activeringsregeling. Deze normen zijn aangepast in artikel 10. Activeringsregeling en artikel 12. Verduurzaming Huishoudens.

De Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten is geëvalueerd en op basis daarvan zijn een aantal punten in de regeling gewijzigd:

1. De tegemoetkoming wordt toegekend per persoon in plaats van per huishouden
2. De voorwaarde dat de aanvrager een aanvullende zorgverzekering moet hebben is geschrapt.
3. De verschillende tarieven per kostensoort zijn geschrapt uit de regeling.

De wijzigingen zijn doorgevoerd in artikel 13. Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten.

Beleidsregels Verhaal en Terugvordering Hilversum 2021 (bijlage 6)

Als de gemeente beslag legt op de uitkering van een inwoner, moet er rekening gehouden worden met de beslagvrije voet. Dat is een deel van de uitkering waar geen beslag op gelegd kan worden, zodat een inwoner nog genoeg overhoudt om van te kunnen leven. Hoe deze beslagvrije voet moet worden berekend gaat per 1 januari 2021 veranderen. Waar in de beleidsregels Verhaal en Terugvordering werd gerefereerd aan de oude berekening van de beslagvrije voet is dit aangepast.

Beleidsregels Re-integratie en Tegenprestatie Hilversum 2021 (bijlage 7)

Door de Gemeenteraad is besloten om de premies af te schaffen die worden verleend aan inwoners in de bijstand. Het gaat om de premies voor vrijwilligerswerk, deeltijdwerk en volledige uitstroom naar werk. Deze premies staan in de verordening, en in de beleidsregels Re-integratie en Tegenprestatie worden ze nader uitgewerkt. De artikelen 3, 4, 5 en 6 gaan over de premies. Deze artikelen zijn geschrapt. Overige verwijzingen naar de premies zijn uit de beleidsregels verwijderd.

Argumenten

1.1 De wijzigingen in de Activeringsregeling en de Regeling Verduurzaming Huishoudens in de beleidsregels gemeentelijk minimabeleid zijn een gevolg van eerder gemaakte keuzes

De Gemeenteraad heeft besloten deze regelingen aan te passen. Deze wijziging in de beleidsregels geeft uitvoering aan dit besluit.

1.2 De wijzigingen in de Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten in de beleidsregels gemeentelijk minimabeleid maken de regeling eerlijker

Door de vergoeding toe te kennen per persoon in plaats van per huishouden, worden de middelen eerlijk verdeeld. De huidige regeling dupeert mensen met een chronische ziekte of handicap die met elkaar een huishouden vormen. Zij maken beiden kosten voor hun ziekte, maar kunnen maar één keer aanspraak maken op de regeling.

Door de voorwaarde te schrappen dat iemand een aanvullende ziektekostenverzekering moet hebben om in aanmerking te komen voor de tegemoetkoming wordt de regeling ook toegankelijk voor inwoners met alleen een basisverzekering. De regeling is juist bedoeld voor kosten die niet gedekt worden door de zorgverzekering. Het wel of niet hebben van een aanvullende verzekering is daardoor geen passende voorwaarde.

1.3 De wijzigingen in de Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten in de beleidsregels gemeentelijk minimabeleid maken de regeling duidelijker

In de oude regeling waren een aantal kosten gespecificeerd zoals bewassingskosten, stookkosten, dieetkosten etc. met per kostensoort een maximumbedrag per jaar dat kon worden aangevraagd. Dit maakt de regeling slecht uitvoerbaar en lastig uit te leggen. Het loslaten van de maximumbedragen per kostensoort maakt de regeling beter uitvoerbaar en duidelijker om uit te leggen aan inwoners.

2.1 De wijzigingen in de beleidsregels Verhaal en Terugvordering zijn het gevolg van een wetswijziging met betrekking tot de berekening van de beslagvrije voet.

We zijn als gemeente verplicht om de beslagvrije voet te berekenen volgens de nieuwe wetgeving. De wijziging in de beleidsregels sluiten aan op de nieuwe wetgeving.

3.1 De wijzigingen in de beleidsregels Re-integratie en Tegenprestatie 2021 zijn een gevolg van eerder gemaakte keuzes.

De Gemeenteraad heeft besloten de premies af te schaffen. Deze wijziging in de beleidsregels geeft uitvoering aan dit besluit.

4.1 De wijzigingen in de Verzamelverordening Inkomensvoorzieningen 2021 zijn een gevolg van eerder gemaakte keuzes.

De Gemeenteraad heeft besloten de premies af te schaffen. Deze wijziging in de verordening geeft uitvoering aan dit besluit.

Kanttekeningen

1.1 Het verlagen van de inkomensgrenzen van de Activeringsregeling en de Regeling Verduurzaming huishoudens heeft negatieve effecten op de financiële situatie van kwetsbare inwoners met een inkomen tussen de 120 en 130%.

De gemeente ziet zich genoodzaakt om op alle beleidsterreinen te zoeken naar besparingsmogelijkheden. Binnen het domein werk en inkomen word het besparen op deze twee regelingen het minst schadelijk geacht. In Nederland is het hanteren van een inkomensgrens van 120% heel gangbaar. Het Kindpakket en de Tegemoetkoming Chronisch zieken blijven staan op 130%. Ons beleid blijft ruimhartig. Overigens is het besluit om deze regelingen aan te passen al genomen. Het wijzigen van de beleidsregels geeft hier slechts uitvoering aan.

1.2 Het wijzigen van de Tegemoetkoming Chronisch zieken en gehandicapten zal zorgen voor een toename van kosten

De regeling wordt gewijzigd zodat deze beter aansluit bij de behoefte van de doelgroep en zodat deze makkelijker uitvoerbaar wordt. Het beoogde doel is dat we hiermee het bereik van de regeling vergroten. Indien dit succesvol is, zullen de kosten stijgen. Er is in de begroting voldoende ruimte om de verwachte kostenstijging op te vangen.

3.1 Het afschaffen van de premies zal zorgen voor een afname van vrijwilligerswerk, deeltijdwerk en uitstroom naar werk uit de bijstand.

De premies zijn bedoeld om inwoners in de bijstand te stimuleren om vrijwilligerswerk te doen, of om (in deeltijd) te gaan werken. We weten niet of de premies ook daadwerkelijk bijdragen aan de maatschappelijke participatie van deze doelgroep. Het zal waarschijnlijk niet zo zijn dat mensen massaal stoppen met het vrijwilligerswerk dat zij doen nu de premie weg valt. Het zal de meeste mensen ook niet in de weg staan als ze kunnen gaan werken. Mogelijk zal het in enkele gevallen zorgen voor mindere participatie. Overigens is het besluit om de premies af te schaffen al genomen. Het wijzigen van de beleidsregels geeft hier slechts uitvoering aan.

Financiën, middelen & capaciteit

De wijzigingen in de beleidsregels zijn met name het gevolg van keuzes die gemaakt zijn in de begroting 2021. Het schrappen van de premies zal jaarlijks een bedrag van €100.000 opleveren. Het verlagen van de normen voor de Activeringsregeling en de Regeling Verduurzaming Huishoudens zal samen jaarlijks een bedrag van €110.000 besparen.

De wijziging van de beslagvrije voet zal voor sommige debiteuren betekenen dat ze meer moeten gaan aflossen, en voor anderen juist minder. Het is nog niet duidelijk wat dat gaat betekenen voor de opbrengsten van de gemeente. De berekening is vanaf 1 januari 2021 niet meer afhankelijk van informatie die de inwoner moet verstrekken, waardoor het minder tijd kost om de berekening uit te voeren.

De Tegemoetkoming Chronisch zieken en gehandicapten wordt versimpeld, en onder de aandacht gebracht van de doelgroep. Daarmee willen we het bereik van de regeling vergroten. Als dat succesvol is zullen de kosten voor deze specifieke regeling stijgen. Op dit moment wordt slechts een kwart van het begrote budget voor deze regeling gebruikt, dus er is binnen de begroting ruimte om deze stijging op te vangen.

De wijzigingen zullen naar verwachting geen extra capaciteit kosten.

Uitvoering

De wijzigingen in de verordening en de beleidsregels zullen worden uitgelegd aan de medewerkers die dit beleid uitvoeren. Daarnaast zullen de inwoners geïnformeerd worden over de wijzigingen. Dit zal gebeuren door het boekje met de minimaregelingen te verzenden naar de inwoners in ons bijstandsbestand. Ook zullen de wijzigingen worden doorgevoerd op de website en in Bereken uw Recht.

Over de premie voor vrijwilligerswerk zal apart gecommuniceerd worden omdat dit een doelgroep betreft die vaak al jaren achter elkaar gebruik maakt van de premie. Zij zullen per brief geïnformeerd worden over de wijziging. Per 1 april 2021 worden deze afgeschaft. Dat geeft ons de tijd om er over te

communiceren en inwoners de tijd om rekening te houden met het feit dat ze het komende jaar geen aanspraak meer kunnen maken op de premies.

Burgemeester en wethouders van Hilversum,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

D. Emmer

P.I. Broertjes

Bijlage(n)

1. Evaluatie Tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten
2. Raadsinformatiebrief Vaststellen Beleidsregels Werk en Inkomen
3. Raadsbesluit Verzamelverordening inkomensvoorzieningen Hilversum 2021
4. Raadsvoorstel Verzamelverordening inkomensvoorzieningen Hilversum 2021
5. Beleidsregels Gemeentelijk Minimabeleid Hilversum 2021
6. Beleidsregels Verhaal en Terugvordering Hilversum 2021
7. Beleidsregels Re-integratie en Tegenprestatie Hilversum 2021